

УДК 339.727:330.322

DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8141/2026-14-15>**Малиновська Ю. Б.**

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри зовнішньоекономічної та митної діяльності,
Національний університет «Львівська політехніка»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1551-9492>

Yuliia Malynovska

Lviv Polytechnic National University

Пігур Р. І.

аспірант,
Національний університет «Львівська політехніка»
ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-3383-7199>

Roman Pihur

Lviv Polytechnic National University

Вербівський Н. М.

аспірант,
Національний університет «Львівська політехніка»
ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-8551-6353>

Nazar Verbivskiy

Lviv Polytechnic National University

Ковалько О. О.

аспірант,
Національний університет «Львівська політехніка»
ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-0356-2538>

Oleh Kovalko

Lviv Polytechnic National University

МІЖНАРОДНЕ ІНВЕСТУВАННЯ ЯК ФАКТОР ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

INTERNATIONAL INVESTMENT AS A FACTOR OF ECONOMIC DEVELOPMENT IN CONDITIONS OF GLOBAL INSTABILITY

Анотація. У статті досліджено роль міжнародного інвестування як чинника економічного розвитку в умовах глобальної геополітичної та фінансової нестабільності. Обґрунтовано вплив прямих іноземних інвестицій на економічне зростання, модернізацію виробничих потужностей, трансфер технологій та інтеграцію національних економік у світові ринки. Наголошено, що міжнародний рух капіталу виступає не лише джерелом додаткових фінансових ресурсів, а й важливим інструментом формування інноваційного потенціалу держави. Проаналізовано динаміку інвестиційних потоків у глобальному та регіональному вимірах, зокрема на прикладі України, та виявлено їх високу чутливість до макроекономічних, інституційних і безпекових факторів. Встановлено, що коливання валютних курсів, рівень інфляції, стан платіжного балансу, податкова політика та ефективність судової системи істотно впливають на рішення іноземних інвесторів. Визначено ключові ризики й бар'єри міжнародного інвестування, серед яких інституційна слабкість, корупційні практики, недостатній рівень захисту прав власності, обмежений доступ до фінансових ресурсів і нерозвиненість інфраструктури. Окреслено сучасні тенденції трансформації глобальних інвестиційних потоків, зумовлені цифровізацією економіки, розвитком «зеленої» енергетики, регіоналізацією виробничих ланцюгів і посиленням ролі транснаціональних корпорацій. Підкреслено зростання значення інвестицій у високотехнологічні галузі, логістику, агропромисловий комплекс та сферу IT. Запропоновано комплекс рекомендацій щодо стимулювання припливу іноземного капіталу шляхом удосконалення інституційного середовища, розвитку інвестиційної інфраструктури, впровадження фінансових стимулів і механізмів страхування ризиків. Серед пріоритетних заходів визначено реформування судової системи, забезпечення прозорості регуляторної політики, створення індустріальних парків і спеціальних економічних зон, розширення інструментів державно-приватного партнерства, а також активізацію співпраці з міжнародними фінансовими організаціями. Реалізація запропонованих заходів сприятиме формуванню сприятливого інвестиційного клімату, підвищенню довіри з боку міжнародних партнерів та забезпеченню довгострокового економічного зростання.

Ключові слова: міжнародне інвестування; прямі іноземні інвестиції; інвестиційна привабливість; економічний розвиток; глобальна нестабільність; інвестиційні ризики; інвестиційна політика; фінансова безпека.

Abstract. *The study contributes to the academic literature by providing an integrated perspective on the evolving role of international investment under conditions of global instability and by offering practical policy insights for improving investment attractiveness and economic resilience. The article examines international investment as a key driver of economic development in the context of global geopolitical uncertainty, financial volatility, and structural transformations of the world economy. The study focuses on the role of foreign direct investment (FDI) in stimulating economic growth, enhancing productivity, facilitating technology transfer, and supporting the integration of national economies into global markets. In an environment characterized by rising geopolitical risks, trade tensions, financial shocks, and post-crisis recovery challenges, international investment dynamics are undergoing significant transformation, which requires renewed theoretical and policy-oriented analysis. The article substantiates that FDI contributes to economic development through multiple transmission channels, including capital accumulation, modernization of production capacities, innovation diffusion, human capital development, and integration into global value chains. At the same time, the effectiveness of international investment is shown to depend on the quality of the institutional environment, macroeconomic stability, regulatory predictability, financial system development, and the host country's capacity to absorb advanced technologies and managerial practices. Special attention is devoted to the empirical analysis of investment inflows using the case of Ukraine. The dynamics of FDI inflows over the period 2002-2025 reveal high sensitivity to global financial crises, geopolitical shocks, military conflict, and pandemic-related disruptions. Periods of investment growth are associated with macroeconomic stabilization, reform efforts, and improved investor confidence, whereas sharp declines correspond to political instability, security risks, and heightened uncertainty. These findings highlight the vulnerability of international investment flows to external shocks and underscore the importance of investment risk mitigation mechanisms.*

Keywords: *international investment; foreign direct investment; investment attractiveness; economic development; global instability; investment risks; investment policy; financial security.*

Постановка проблеми. Міжнародне інвестування відіграє одну з ключових ролей у сучасній глобальній економіці, виступаючи важливим механізмом перерозподілу капіталу, стимулювання економічного зростання, трансферу технологій та інтеграції національних економік у світові ринки [1]. Прямі та портфельні іноземні інвестиції сприяють модернізації виробничих потужностей, підвищенню продуктивності праці, розвитку інфраструктури та формуванню нових секторів економіки, що особливо важливо для країн із трансформаційною та такою, що розвивається, економікою. У цьому контексті міжнародне інвестування виступає не лише джерелом фінансових ресурсів, а й каталізатором структурних змін, інноваційного розвитку та підвищення конкурентоспроможності національних економік.

Водночас сучасний інвестиційний простір формується в умовах посилення геополітичної напруженості, макроекономічної волатильності, фінансових криз та трансформації глобальних ланцюгів створення вартості [2]. Геополітичні конфлікти, торговельні війни, санкційні режими, енергетичні шоки та пандемічні наслідки істотно впливають на динаміку міжнародних інвестиційних потоків, змінюючи пріоритети інвесторів, підвищуючи рівень ризиків та посилюючи роль факторів економічної та політичної стабільності. За таких умов міжнародні інвестори дедалі частіше орієнтуються на країни з передбачуваною регуляторною політикою, розвиненими інституціями та високим рівнем інвестиційної безпеки, що посилює конкуренцію між державами за залучення капіталу [3].

Незважаючи на значну кількість наукових досліджень, присвячених прямим іноземним інвестиціям, інвестиційній привабливості та ризикам міжнародного капіталу, у сучасній літературі залишається недостатньо систематизованим розуміння трансформації міжнародних інвестиційних потоків під впливом геополітичних, фінансових і технологічних змін.

Отже, наукова проблема полягає у необхідності теоретичного узагальнення та практичного обґрунтування сучасних тенденцій міжнародного інвестування, визначення ключових факторів його ефективності в умовах глобальної нестабільності та розробки підходів до підвищення інвестиційної привабливості націо-

нальних економік. Вирішення зазначеної проблеми має важливе значення для формування ефективної інвестиційної політики, активізації залучення іноземного капіталу та забезпечення сталого економічного розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наукові дослідження міжнародного інвестування здебільшого зосереджені на впливі прямих іноземних інвестицій (ПІІ) на економічне зростання, продуктивність та структурні трансформації, а також на визначенні факторів інвестиційної привабливості країн у різних макроекономічних і геополітичних умовах. Одним із найбільш поширених напрямів є вивчення взаємозв'язку між ПІІ, сукупною факторною продуктивністю та економічним зростанням. Так, науковці Brahimi F, Chizema D, Wang X [4–6] узагальнюють підходи до вимірювання впливу ПІІ на економічне зростання та показують, що результати суттєво залежать від методів оцінювання, специфікації моделей і часових лагів.

Окремий напрям формують дослідження детермінант залучення ПІІ та їх зв'язку з інституційною якістю й економічною свободою. Науковці Leszczuńska M., Puchalska K., Dang B.K., Trinh M.D [7, 8] доводять, що показники економічної свободи можуть виступати важливим фактором припливу ПІІ в країнах Південно-Східної Азії, що підсилює аргумент про роль регуляторної передбачуваності, захисту прав власності та якості державного управління у формуванні інвестиційної привабливості.

У сучасних умовах зростає науковий інтерес до міжнародного інвестування в ситуаціях високої невизначеності, зокрема в умовах воєнних дій та посткризового відновлення. Українські дослідники Башинська І, Гриценко Л, Деркач Л. [2, 3, 9] аналізують ПІІ у воєнний період, визначаючи фактори їх скорочення, потенційні наслідки для економіки та значення інвестицій для відновлення. Такий підхід розширює традиційне трактування ПІІ, переводячи фокус на механізми управління ризиками, гарантії інвесторам та інструменти відновлювальної інвестиційної політики.

Узагальнення проаналізованих праць свідчить, що сучасна література достатньо широко висвітлює вплив ПІІ на економічне зростання, продуктивність і розвиток, а також описує низку детермінант інвестиційної привабливості та інституційних умов залучення капі-

талу. Водночас у дослідженнях залишається недостатньо систематизованим комплексне бачення трансформації міжнародного інвестування в умовах поєднання геополітичної нестабільності, фінансової волатильності та посилення вимог до інвестиційної безпеки. Це актуалізує потребу в подальшому теоретичному узагальненні чинників ефективності міжнародного інвестування та обґрунтуванні практичних підходів до підвищення інвестиційної привабливості національних економік у сучасних умовах.

Метою статті є теоретичне узагальнення та комплексний аналіз сучасних тенденцій міжнародного інвестування, визначення ключових чинників ефективності залучення прямих іноземних інвестицій в умовах глобальної геополітичної та фінансової нестабільності, а також обґрунтування напрямів підвищення інвестиційної привабливості національних економік.

Виклад основного матеріалу. Інвестиційна привабливість країни є комплексною характеристикою, що відображає сукупність економічних, інституційних, фінансових, політичних та соціальних умов, які визначають доцільність і безпечність розміщення іноземного капіталу. В умовах глобальної конкуренції за прямі іноземні інвестиції здатність держави формувати сприятливе інвестиційне середовище стає одним із ключових факторів економічного розвитку, технологічної модернізації та інтеграції у світові ринки.

Одним із базових чинників інвестиційної привабливості виступає макроекономічна стабільність, що охоплює динаміку економічного зростання, рівень інфляції, стабільність валютного курсу, стан державних фінансів та прогнозованість економічної політики. Стійке макроекономічне середовище знижує ризики для інвесторів, підвищує передбачуваність прибутковості проєктів та сприяє формуванню довгострокових інвестиційних стратегій. Дослідження підтверджують, що країни з вищим рівнем економічної свободи, розвиненими ринковими інститутами та ефективним державним управлінням мають значно більший потенціал залучення ПІІ [6].

Важливу роль у формуванні інвестиційної привабливості відіграє якість інституційного середовища, зокрема рівень захисту прав власності, ефективність судової системи, прозорість регуляторної політики, рівень корупції та стабільність законодавства. Інвестори надають перевагу юрисдикціям із передбачуваними правилами ведення бізнесу, мінімальними адміністративними бар'єрами та чіткими механізмами вирішення корпоративних і комерційних спорів.

У цьому контексті інституційна спроможність держави виступає не лише фактором залучення капіталу, а й умовою його ефективного використання.

Не менш значущим чинником є рівень розвитку інфраструктури та людського капіталу, що визначає продуктивність інвестицій і потенціал для технологічного трансферу. Наявність сучасної транспортної, енергетичної, цифрової та логістичної інфраструктури знижує операційні витрати інвесторів і підвищує ефективність виробничих процесів. Водночас високий рівень освіти, професійної підготовки кадрів і науково-інноваційного потенціалу створює сприятливі умови для залучення інвестицій у високотехнологічні та інноваційні галузі [1].

Окрему роль відіграє інвестиційно-інноваційний імідж регіонів і країн, що формується на основі ділової репутації, інноваційної активності, експортного потенціалу та стратегічних пріоритетів розвитку. Позитивний інвестиційний імідж сприяє підвищенню довіри інвесторів, зменшенню інформаційної асиметрії та розширенню можливостей залучення капіталу, зокрема у конкурентних міжнародних умовах.

В умовах геополітичної нестабільності та підвищених ризиків зростає значення факторів інвестиційної безпеки, до яких належать політична стабільність, прогнозованість зовнішньої політики, ефективність механізмів захисту інвестицій та наявність міжнародних гарантій. Досвід воєнних і посткризових економік свідчить, що формування спеціальних інструментів страхування інвестиційних ризиків, державних гарантій та міжнародної підтримки може суттєво впливати на відновлення припливу іноземного капіталу навіть у складних умовах.

Систематизацію ключових чинників інвестиційної привабливості країн для міжнародних інвесторів подано в таблиці 1.

Узагальнюючи наведене, можна стверджувати, що інвестиційна привабливість країн формується під впливом багатовимірної системи економічних, інституційних, інфраструктурних та політичних чинників, які в сукупності визначають масштаби та структуру припливу міжнародного капіталу. Їх комплексний розвиток створює передумови для активізації залучення прямих іноземних інвестицій, підвищення конкурентоспроможності національних економік та посилення їх інтеграції у глобальні інвестиційні потоки.

Міжнародні інвестиції, зокрема прямі іноземні інвестиції (ПІІ), відіграють важливу роль у стимулюванні економічного зростання, модернізації виробни-

Таблиця 1 – Основні чинники привабливості країн для міжнародних інвесторів

Група чинників	Зміст чинника	Очікуваний вплив на залучення ПІІ
Макроекономічна стабільність	Темпи зростання ВВП, інфляція, валютна стабільність	Зниження інвестиційних ризиків
Інституційна якість	Захист прав власності, регуляторна прозорість, верховенство права	Підвищення довіри інвесторів
Інфраструктура	Транспортна, енергетична, цифрова інфраструктура	Зменшення операційних витрат
Людський капітал	Освіта, кваліфікація кадрів, інноваційний потенціал	Зростання продуктивності інвестицій
Інвестиційний імідж	Ділова репутація, експортний потенціал, бренд країни	Посилення міжнародної конкурентоспроможності
Інвестиційна безпека	Політична стабільність, гарантії інвесторам, страхування ризиків	Підвищення готовності до довгострокових вкладень

Джерело: сформовано авторами за даними [1; 3; 5; 6]

чих потужностей, трансфері технологій та підвищенні конкурентоспроможності національної економіки. Вплив ПІІ на економічний розвиток реалізується через збільшення обсягу капітальних вкладень, створення нових робочих місць, розвиток інноваційного потенціалу та інтеграцію країни у глобальні виробничі й фінансові ланцюги. Водночас ефективність такого впливу значною мірою залежить від макроекономічної стабільності, якості інституційного середовища, інвестиційного клімату та рівня геополітичних ризиків.

Динаміка припливу прямих іноземних інвестицій в Україну у 2002–2025 роках, відображена на рисунку 1, демонструє виражену циклічність та високу чутливість інвестиційних потоків до економічних і політичних шоків. У період 2002–2008 років спостерігалось стрімке зростання обсягів ПІІ, що було зумовлено макроекономічною стабілізацією, активізацією приватизаційних процесів, інтеграцією України у світові ринки та сприятливою глобальною кон'юнктурою. Пікові значення інвестицій у 2007–2008 роках відображають період високої довіри міжнародних інвесторів та зростання інвестиційної привабливості країни.

Фінансова криза 2008–2009 років спричинила різке скорочення припливу іноземного капіталу, що відобразилося у значному падінні обсягів ПІІ у 2009 році. Подальший період 2010–2012 років характеризувався частковим відновленням інвестиційної активності, однак уже з 2013–2015 років спостерігається суттєвий спад, пов'язаний із політичною нестабільністю, анексією Криму, воєнними діями на сході України та погіршенням інвестиційного клімату. Від'ємні значення ПІІ у 2014–2015 роках відображають не лише припинення нових інвестицій, а й відтік раніше залученого капіталу.

У 2016–2019 роках простежується тенденція до поступового відновлення інвестиційних потоків, що може бути пов'язано з макроекономічною стабілізацією, проведенням структурних реформ та активізацією співпраці з міжнародними фінансовими інституціями. Водночас пандемія COVID-19 у 2020 році спричинила новий обвал ПІІ, що підкреслює високу

вразливість міжнародних інвестицій до глобальних кризових явищ.

Подальша динаміка 2021–2025 років демонструє різкі коливання інвестиційної активності, зумовлені повномасштабною війною, зростанням геополітичних ризиків, руйнуванням інфраструктури та підвищенням невизначеності для інвесторів. Водночас часткове відновлення припливу ПІІ у 2023 та 2025 роках може свідчити про збереження потенціалу міжнародного інвестування в Україну та очікування інвесторів щодо післявоєнного відновлення економіки.

Загалом аналіз динаміки ПІІ в Україні підтверджує, що міжнародні інвестиції мають значний потенціал впливу на економічний розвиток, однак залишаються надзвичайно чутливими до макроекономічної стабільності, якості інституцій, безпекових факторів та прогнозованості державної політики. Це актуалізує необхідність формування ефективної інвестиційної стратегії, спрямованої на зниження ризиків, підвищення інвестиційної привабливості та створення сприятливих умов для довгострокового залучення іноземного капіталу.

Сучасні міжнародні інвестиційні потоки формуються в умовах зростаючої глобальної невизначеності, що зумовлює посилення ризиків та трансформацію традиційних моделей переміщення капіталу між країнами та регіонами. Геополітичні конфлікти, економічні санкції, фінансові кризи, пандемічні шоки та структурні зміни у світовій економіці істотно впливають на поведінку міжнародних інвесторів, змінюючи пріоритети, географію та секторальну спрямованість інвестицій.

Одним із ключових ризиків міжнародного інвестування є політична та безпекова нестабільність, яка підвищує ймовірність втрат капіталу, порушення контрактних зобов'язань та обмеження операційної діяльності іноземних компаній. У таких умовах інвестори дедалі частіше надають перевагу країнам із прогнозованою політичною ситуацією, ефективними механізмами захисту прав власності та наявністю міжнародних гарантій інвестицій. Для економік, що перебувають

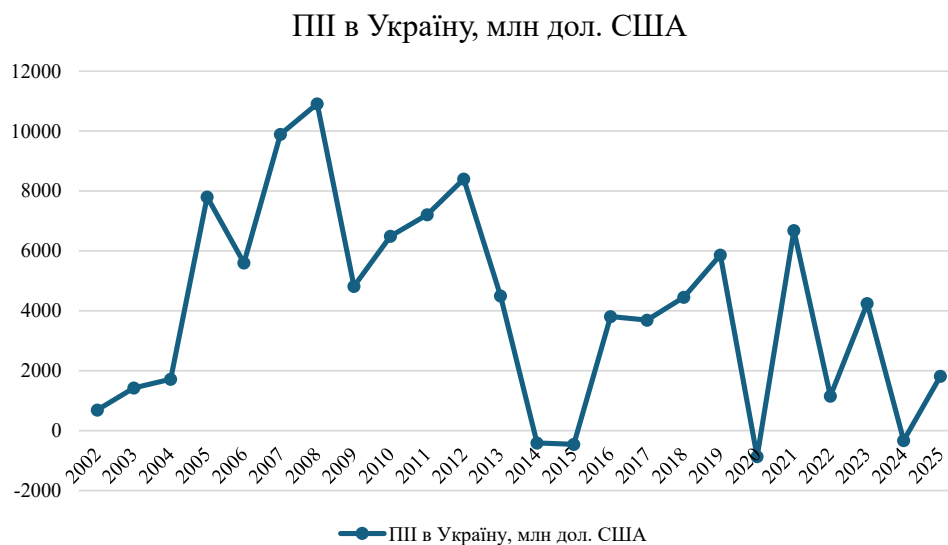

Рисунок 1 – Динаміка прямих іноземних інвестицій в Україну у 2002–2025 рр., млн дол. США

Джерело: складено авторами на основі офіційних статистичних даних [10]

у стані воєнного конфлікту або посткризового відновлення, зростає потреба у впровадженні спеціальних інструментів страхування інвестиційних ризиків та залучення міжнародних фінансових інституцій до підтримки інвестиційних проєктів.

Фінансова нестабільність та макроекономічні дисбаланси також формують суттєві бар'єри для залучення іноземного капіталу. Коливання валютних курсів, зростання відсоткових ставок, інфляційний тиск та боргові ризики підвищують вартість капіталу та знижують привабливість довгострокових інвестиційних проєктів. В умовах глобальної монетарної жорсткості міжнародні інвестори дедалі обережніше оцінюють перспективи вкладень у країни з високим рівнем фінансової вразливості, що сприяє концентрації інвестицій у розвинених економіках та фінансово стабільних юрисдикціях.

Суттєвим бар'єром для міжнародного інвестування залишається інституційна слабкість приймаючих країн, зокрема недостатній рівень верховенства права, корупційні ризики, непрозорість регуляторного середовища та часті зміни законодавства. Низька ефективність державного управління, бюрократичні перешкоди та нестабільність податкової політики можуть істотно знижувати довіру інвесторів та стримувати приплив капіталу. Водночас країни, що здійснюють інституційні реформи, підвищують прозорість регулювання та впроваджують цифрові інструменти державного управління, отримують додаткові конкурентні переваги у боротьбі за міжнародні інвестиції.

Поряд із традиційними ризиками відбувається трансформація структури міжнародних інвестиційних потоків, що проявляється у зростанні ролі регіоналізації, цифровізації та стратегічної переорієнтації капіталу. Спостерігається посилення тенденції до скорочення глобальних ланцюгів створення вартості, перенесення виробництва ближче до основних ринків збуту (nearshoring, friendshoring), а також зростання інвестицій у стратегічні галузі, пов'язані з енергетичною безпекою, оборонною промисловістю, цифровими технологіями та «зеленою» економікою.

Зростає значення нефінансових факторів у прийнятті інвестиційних рішень, зокрема екологічних, соціальних та управлінських критеріїв (ESG), корпоративної відповідальності, кліматичних ризиків та вимог сталого розвитку. Інвестори дедалі частіше орієнтуються на проєкти, що відповідають принципам екологічної безпеки, енергоефективності та соціальної інклюзії, що формує нову якість міжнародного інвестування та впливає на структуру інвестиційних потоків.

Таким чином, сучасні міжнародні інвестиційні потоки зазнають глибокої трансформації під впливом геополітичних, фінансових, інституційних та технологічних чинників. Ефективне управління ризиками, посилення інституційної спроможності, впровадження інструментів інвестиційної безпеки та адаптація до нових глобальних тенденцій є ключовими передумовами стабілізації та активізації міжнародного інвестування в умовах глобальної нестабільності.

Активізація міжнародного інвестування в умовах глобальної нестабільності потребує реалізації комплексної державної та інституційної політики, спрямованої на підвищення інвестиційної привабливості, зниження ризиків для іноземних інвесторів та формування

довгострокових конкурентних переваг національної економіки. З огляду на трансформацію глобальних інвестиційних потоків, пріоритетним стає не лише збільшення обсягів залученого капіталу, а й забезпечення його ефективного використання для структурної модернізації, технологічного розвитку та підвищення економічної стійкості.

Одним із ключових напрямів стимулювання міжнародного інвестування є вдосконалення інституційного середовища шляхом забезпечення верховенства права, стабільності регуляторної політики, захисту прав інвесторів та підвищення прозорості державного управління. Формування передбачуваних правил ведення бізнесу, зменшення адміністративних бар'єрів, цифровізація державних сервісів та ефективне функціонування судової системи сприяють зміцненню довіри іноземних інвесторів і зниженню трансакційних витрат.

Важливим інструментом залучення іноземного капіталу є впровадження фінансових стимулів, зокрема податкових пільг для стратегічних інвестиційних проєктів, механізмів державних гарантій, страхування політичних і воєнних ризиків, а також розвиток державно-приватного партнерства. Розширення співпраці з міжнародними фінансовими організаціями, експортно-кредитними агентствами та інвестиційними фондами дозволяє зменшити ризики для інвесторів і підвищити доступність довгострокового фінансування.

Окремого значення набуває формування позитивного інвестиційного іміджу країни на міжнародній арені, що передбачає активну інвестиційну дипломатію, просування національного бренду, участь у міжнародних інвестиційних форумах та створення спеціалізованих агентств із залучення інвестицій. Системна комунікація з потенційними інвесторами, презентація інвестиційних можливостей у пріоритетних галузях та розвиток мережі інвестиційних хабів сприяють розширенню географії та диверсифікації джерел іноземного капіталу.

З урахуванням сучасних глобальних тенденцій доцільним є спрямування інвестиційної політики на підтримку інноваційних, високотехнологічних і «зелених» проєктів, що відповідають принципам сталого розвитку та вимогам ESG. Стимулювання інвестицій у відновлювану енергетику, цифрову економіку, інфраструктурні проєкти, оборонно-промисловий комплекс і післякризове відновлення дозволяє підвищити стратегічну привабливість країни для міжнародного капіталу.

Систематизацію ключових напрямів стимулювання міжнародного інвестування та відповідних інструментів подано в таблиці 2.

Узагальнюючи наведене, можна стверджувати, що ефективне стимулювання міжнародного інвестування потребує поєднання інституційних реформ, фінансових інструментів, стратегічного позиціонування країни та підтримки інноваційних і сталих напрямів розвитку. Реалізація комплексної інвестиційної політики дозволить посилити приплив іноземного капіталу, підвищити економічну конкурентоспроможність та створити передумови для довгострокового сталого зростання.

Висновки. У статті доведено, що міжнародне інвестування є одним із ключових чинників еконо-

Таблиця 2 – Основні напрями та інструменти стимулювання міжнародного інвестування

Напрямок політики	Основні інструменти та заходи	Очікуваний ефект
Інституційне середовище	Захист прав інвесторів, дерегуляція, цифрові держсервіси	Зростання довіри та інвестиційної стабільності
Фінансові стимули	Податкові пільги, держгарантії, страхування ризиків	Зниження інвестиційних ризиків, активізація ПІІ
Інвестиційна дипломатія	Просування країни, інвестфоруми, інвестагентства	Розширення географії інвесторів
Галузеві пріоритети	Підтримка «зелених», інноваційних, інфраструктурних проєктів	Структурна модернізація економіки
Післякризове відновлення	Фонди відновлення, міжнародні програми, PPP	Прискорення економічної реконструкції
ESG та сталий розвиток	Стимули для сталих інвестицій, «зелені» облигації	Підвищення якості інвестицій та довгострокової стійкості

Джерело: побудовано авторами за даними [7; 8]

мічного розвитку, сприяючи зростанню продуктивності, модернізації виробничих потужностей, трансферу технологій та інтеграції національних економік у глобальні ринки. Встановлено, що вплив прямих іноземних інвестицій на економічне зростання має комплексний характер і залежить від макроекономічної стабільності, якості інституційного середовища, рівня розвитку людського капіталу та ефективності державної інвестиційної політики. Аналіз динаміки інвестиційних потоків, зокрема на прикладі України, засвідчив високу чутливість міжнародного капіталу до геополітичних ризиків, фінансової нестабільності та безпекових факторів.

Обґрунтовано, що в умовах глобальної нестабільності активізація міжнародного інвестування потре-

бує реалізації комплексного підходу, який поєднує інституційні реформи, фінансові стимули, розвиток інфраструктури, механізми страхування ризиків та формування позитивного інвестиційного іміджу країни. Запропоновані рекомендації щодо стимулювання припливу іноземного капіталу, підтримки інноваційних і стратегічних галузей, а також інтеграції принципів сталого розвитку у інвестиційну політику можуть сприяти підвищенню інвестиційної привабливості національної економіки та прискоренню її довгострокового економічного зростання. Подальші дослідження доцільно спрямувати на емпіричну оцінку ефективності інвестиційних інструментів і розробку кількісних моделей впливу міжнародних інвестицій на економічну динаміку.

Бібліографічний список:

1. Le H.T.P., Pham H., Do N.T.T., et al. Foreign direct investment, total factor productivity, and economic growth: evidence in middle-income countries. *Humanities and Social Sciences Communications*, 2024, Vol. 11, 1388.
2. Малиновська Ю. Б., Спиченко С. П., Кульматицький В. С., Смолин М. А. Стратегії залучення інвестицій для інноваційного розвитку малих та середніх підприємств. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*. 2024. № 12. С. 1–16.
3. Bashynska, I., Smokvina, G., Yaremko, L., Lemko, Y., Ovcharenko, T., Zhang, S. Assessment of investment and innovation image of the regions of Ukraine in terms of sustainable transformations. *Acta Innovations*, 2022, Vol. 43, pp. 63–77.
4. Wang, X., Xu, Z., Qin, Y., & Skare, M. Foreign direct investment and economic growth: a dynamic study of measurement approaches and results. *Economic Research-Ekonomska Istraživanja*, 2022, Vol. 35, No. 1, pp. 1011–1034.
5. Chizema, D. The Impact of Foreign Direct Investment on Economic Development in South Asia and Southeastern Asia. *Economies*, 2025, Vol. 13, No. 6, 157. DOI: <https://doi.org/10.3390/economies13060157>
6. Brahim, F. The role of Foreign Direct Investments in the Economic Development of Albania. *IFAC-PapersOnLine*, 2022, Vol. 55, No. 39, pp. 399–403.
7. Dang B.K., Trinh M.D. The impact of economic freedom on foreign direct investment: a study of selected Southeast Asian economies. *Journal of Economics and Development*, 2025, Vol. 27, No. 2 pp. 158–174.
8. Leszczyńska, M., Puchalska, K. Direct foreign investment as a development factor of the economy and its economic security. *Humanities and Social Sciences*, 2019, Vol. 26, No. 2, pp. 85–94.
9. Hrytsenko, L., Derkach, L., Hedegaard, M., Vaarst, K. Foreign direct investment in wartime: Factors, consequences and recovery. *European Journal of Sustainable Development*, 2025, Vol. 14, No. 3, pp. 168–182.
10. Minfin. Прямі іноземні інвестиції в Україну. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/fdi/>

References:

1. Le H.T.P., Pham H., Do N.T.T., et al. (2024). Foreign direct investment, total factor productivity, and economic growth: evidence in middle-income countries. *Humanities and Social Sciences Communications*, Vol. 11, 1388.
2. Malynovska Yu. B., Spichenko S. P., Kulmatytskyi V. S., Smolyn M. A. (2024). Strategies for attracting investments for the innovative development of small and medium-sized enterprises [Strategii zaluchennia investytsii dlia innovatsiinoho rozvytku malykh ta serednikh pidpriemstv]. *Economic Achievements: Prospects and Innovations*. No. 12. pp. 1–16 (in Ukrainian)
3. Bashynska, I., Smokvina, G., Yaremko, L., Lemko, Y., Ovcharenko, T., Zhang, S. (2022). Assessment of investment and innovation image of the regions of Ukraine in terms of sustainable transformations. *Acta Innovations*, Vol. 43, pp. 63–77.
4. Wang, X., Xu, Z., Qin, Y., & Skare, M. (2022). Foreign direct investment and economic growth: a dynamic study of measurement approaches and results. *Economic*
5. Chizema, D. (2025). The Impact of Foreign Direct Investment on Economic Development in South Asia and Southeastern Asia. *Economies*, Vol. 13, No. 6, 157. DOI: <https://doi.org/10.3390/economies13060157>
6. Brahim, F. (2022). The role of Foreign Direct Investments in the Economic Development of Albania. *IFAC-PapersOnLine*, Vol. 55, No. 39, pp. 399–403

7. Dang B.K., Trinh M.D (2025). The impact of economic freedom on foreign direct investment: a study of selected Southeast Asian economies. *Journal of Economics and Development*, Vol. 27, No. 2 pp. 158–174.
8. Leszczyńska, M., Puchalska, K. (2019) Direct foreign investment as a developments factor of the economy and its economic security. *Humanities and Social Sciences*, Vol. 26, No. 2, pp. 85–94.
9. Hrytsenko, L., Derkach, L., Hedegaard, M., Vaarst, K. (2025). Foreign direct investment in wartime: Factors, consequences and recovery. *European Journal of Sustainable Development*, Vol. 14, No. 3, pp. 168–182.
10. Minfin. Foreign direct investment in Ukraine. <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/fdi/>

Стаття отримана: 12.02.2026

Стаття прийнята: 06.03.2026

Стаття опублікована: 09.04.2026